

εἰς θεὸν εὑνοιαν, ὃς τοσοῦτον τὴν θεοσέβειαν τῇ πίστει ἀνεδείξατο καὶ τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἀγάπην, ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ δοῦναι καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, πρὸς τῶν κυριοκτόνων Ἰουδαίων λίθοις βληθεῖς· ἀλλ’ ὅμως ὁ τοιωτος καὶ τηλικοῦτος ἀνήρ, ὃ τῷ πνεύματι 5 ζέων, ὃ τὸν χριστὸν δρῶν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ καὶ τὰς οὐρανίους πύλας ἀνεῳγμένας, οὐδαμοῦ φαίνεται τοῖς μὴ ἀνήκουσι τῇ διακονίᾳ χρησάμενος ἡ θυσίαν ἀνενεγκών ἡ χειρας ἐπιθείς τινι, ἀλλὰ τὸ τῆς διακονίας τάγμα φυλάξας μέχρι τέλους. οὕτως γάρ ἐπρεπε τῷ τοῦ χριστοῦ μάρτυρι τὴν εὐταξίαν ἀποσώζειν. εἰ δὲ Φίλιππον τὸν διάκονον καὶ Ἀνανίαν τὸν πιστὸν ἀδελφὸν αἰτεῶνταί τινες, ὅτι ὃ μὲν τὸν εὐνοῦχον ἐβάπτισεν, 10 ὃ δὲ ἐμὲ Παῦλον: ἀγνοοῦσιν αὐτοί, ὃ λέγομεν ἡμεῖς. εἰπομεν γάρ ὅτι οὐχ ἔσυτῷ τις ἀρπάζει τὸ ἱερατικὸν ἀξιῶμα, ἀλλ’ ἡ παρὰ τοῦ θεοῦ λαμβάνει, ὡς Μελχισεδέκ καὶ Ἰακὼβ, ἡ παρὰ τοῦ ἀρχιερέως, ὡς Ἀράων παρὰ Μωσέως. οὐκοῦν καὶ Φίλιππος καὶ Ἀνανίας οὐχ ἔσυτοὺς προείληντο, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ χριστοῦ προεχειρίσθησαν τοῦ ἀρχιερέως 15 τοῦ ἀσυγκρίτου. διά τοι τοῦτο διδάσκωμεν καὶ παρεγγυώμεθα πᾶσι τοὺς ἐπισκόπους καὶ διδασκάλους ἡμῶν, πειθεσθαι αὐτοὺς καὶ ὑποκύπτειν τοῖς λόγοις αὐτῶν. αὐτοὶ γάρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες. ἡ γάρ τιμὴ ἡ πρὸς αὐτοὺς γινομένη πρὸς αὐτὸν τὸν χριστὸν καὶ θεὸν ἡμῶν ἀναβαίνει. ἔκεινου γάρ εἰσιν οἱ λόγοι· 20 ὃ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὃ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται. ὃ δὲ ἀντιπίτων ταῖς ὑμετέραις διδασκαλίαις, μᾶλλον δὲ τοῦ χριστοῦ, αὐτὸν τὸν Ἰούδαν μιμεῖται καὶ σὺν αὐτῷ τῷ πυρὶ τῷ αἰώνιῳ καταδικασθήσεται.

### III.

Τοῦ ἀγίου ἵερομάρτυρος Παμφίλου ἐκ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῶν ἀποστόλων συνόδου, τούτη ἔστιν ἐκ τῶν συνοδικῶν αὐτῶν κανόνων. μέρος 25 τῶν ὑπὸ αὐτοῦ εὑρεθέντων εἰς τὴν Ὁριγένους βιβλιοθήκην.  
α Μετὰ τὴν τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἀναστασίν τε καὶ ἀνάληψιν τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας Γαλιλαίους ἐκάλουν οἱ τότε ἄνθρωποι· συνοδεύσαντες οὖν οἱ ἀπόστολοι ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς

1 πρὸς Θεὸν Ο. V. — ἀνεδείξατο Ο. V. — 5 οὐρανίας Ο. V. — 6 τ. διανοίᾳ χρ. Ο. V. — 8 οὗτω Ο. V. — 9 διάχ. ἡμῶν τ. Ο. V. — 13 τοῦ ~ Ο. V. — 14 Μάρτιος Ο. V. — 15 προειλοντο, ἀλλ’ Ο. V. — 16 quae inter diā τοι et finem media, serius adscripta sunt in M, ~ Ο. V. — 17 Hebr. xiii 17. — 18 ψ. ἡμῶν M. — 19 ἀποδόσοντες M. — 21 Luc. x 16. — 23 μιηται M. — 23 Qui primus haec integra e codice monacensi p. 59, 60 protulit J. G. Bickellius quaedam male legit, quae tacitus correxit. ante Bickellium attigerat Fr. Turrianus (pro canon. apostol. I 25 p. 123—128 ed. Coloni. 1573) libro usus, ut ipse dicit, antiquissimo. In quo transscribendo retinuit σ in fine vocabulorum, quod ne cui antiquum videatur remitto lectores ad Cobetii var. lect. p. 94. ordo canonum in Turriani codice hic fuisse videatur: α—γ, ε—θ, δ. ε. integrōs edidit T canonem δ et ε, integrōm praeterea rubricam. — 25 ante μέρος distinguendi signum nullum posuit T. 26 — ὥπ’ αὐτοῦ ~ T.

Συρίας ἔχρημάτισαν τοὺς Γαλιλαίους χριστιανούς ἐν πρώτοις ὀνομά-  
ζεσθαι καὶ ἔθνος ἄγιον, βασιλείου ἱεράτευμα κατὰ τὴν χάριν τοῦ  
ἄγιου βαπτίσματος ἐπωνυμίαν.

Τοῦ μὴ περιτέμνεσθαι τοὺς βαπτιζομένους κατὰ τὴν τῶν Ἰουδαίων β  
5 νομοθεσίαν, ὡς τοῦ Θείου βαπτίσματος ὄντος περιτομῆς ἀχειροποίητου  
ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου, ἀποβαλόντας τὴν παλαιότητα  
τῆς ἀμαρτίας.

Τοῦ εἰσδέχεσθαι ἀπὸ παντὸς ἔθνους καὶ γένους τοὺς σωζομένους ἐν γ  
τῇ ὁρθοδόξῳ πίστει καὶ τοῦ κηρυχθῆναι εἰς πάντα τὰ ἔθνη τὸν λόγον  
10 τῆς ἀληθείας.

Τοῦ μηκέτι πλανᾶσθαι τοὺς σωζομένους εἰς τὰ εἰδῶλα, ἀλλ' ἀντεικονίζειν δ  
τὴν Θεανδρικὴν ἀχραντον χειροποίητον στήλην τοῦ ἀληθίνου Θεοῦ καὶ  
σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων ἀντικρὺ τῶν  
εἰδῶλων καὶ Ἰουδαίων καὶ μηκέτι πλανᾶσθαι εἰς εἰδῶλα μηδὲ ὅμοιοι-  
15 σθαι Ἰουδαίοις.

Τοῦ μὴ ἔξομοιούσθαι χριστιανούς Ἰουδαίοις ἐνεκεν ἀποχῆς βρωμάτων, ε  
ἀλλὰ καὶ ὑείων ἀπογεύεσθαι, τοῦ κυρίου Θεσπίσαντος ὅτι τὰ εἰσπορεύ-  
μενα εἰς τὸ στόμα οὐ κοινοὶ τὸν ἀνθρώπον, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ  
στόματος, ὡς ἐκ τῆς καρδίας ἔξερχόμενα· καὶ ἵνα μὴ κατὰ γράμμα  
20 ἀκολουθῇ, ἀλλὰ πνευματικῶς καὶ ἀναγωγικῶς πολιτεύηται. ἡ γάρ  
κτηνῶδης συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων τὸν μὲν ὑπὸ βδελύσσεται, τῇ δὲ  
πονηρίᾳ συνέχεται κατὰ τὸν προφητικὸν λόγον ὅτι ἔχορτάσθησαν ὑείων  
καὶ ἀφῆκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς ηνπίοις αὐτῶν. δόμοις καὶ τῶν ὀστρακο-  
δέρμων καὶ ἀλεπιδώτων ἵζενων ἀκάλυτον τοῖς χριστιανοῖς ἀπογεύσα-  
25 σθαι. νοεῖται γάρ καὶ οὐτως πνευματικῶς τὴν ἀσύνετον αὐτῶν καρδίαν  
ὀστράκου δίκην ἀποβαλλομένην τὰ τῆς ἀληθείας κηρύγματα αἰνιττόμενος.

Τοῦ μὴ φιλαργυρεῖν χριστιανούς, τοῦ κυρίου λέξαντος· μὴ Θησαυρίζετε σ  
ὑμὲν Θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ  
μάλιστα ἐξ ἀδίκων πόρων. γέγραπται γάρ· οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις  
30 δουλεύειν καὶ οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαρωνᾶ.

Τοῦ μὴ ἐμπαθῶς ἔχειν χριστιανὸν ἐνεκεν γαστριμαργίας καὶ τοῦ ζ  
ἀπέχεσθαι ἀσελγῶν θεάτρων καὶ μήτε ὀμνύειν προπετῶς, τοῦ κυρίου

1 Act. xi 26. — 2 Petr. I ii 9. Exod. xix 6. — 6 ἀποβαλόντες Μ. — 11 τοῦ μὴ πλ. et  
ἀλλὰ T. — 11-13 Gregorius episcopus Pisinuntinus anno 787 in concilio nicaeno altero  
canonis quarti partem priorem laudavit, praeomissis verbis: ἐν τῇ κατὰ Ἀντιόχειαν συνόδῳ  
τῶν ἄγιων ἀποστόλων εἰρηται. sed nec εἰς τὰ εἰδῶλα πες χειροποίητον habet et in voce χριστοῦ  
subsistit. — 15 τοῖς Ιουδ. T. — 16 Τὸ μὴ Μ. — 17 Matth. xv 11. — 21 μὲν ~ T. —  
22 Psalm. 1ς (?) 14 ubi Arabs Maronita et Aethiops εἰών = Βιζ. — 23 ἀφῆκεν T. — 23, 24 καὶ  
δοτραχοδέρμον καὶ ἀλεπίδυτον ἵζεν ἀx. τ. χρ. εἶναι εἰς τὸ ἀπογέυεσθαι T. — 25 οὕτω T. —  
26 ἀποβαλλομένους Μ. ἀποβάλλεσθαι T. ἀποβαλλομένων a Bickellio male in M lectum ferri posset.  
— αἰνιττ. ~ T. — 27 Matth. vi 19. — 29 Matth. vi 24. — 30 δύνασθαι Μ. — 32 Matth. v 34—37.

λέξαντος μὴ δύσαι σῶς μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἔστι τοῦ Θεοῦ, μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἔστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἔστι τοῦ μεγάλου βασιλέως, μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου δύσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναι, ναι, οὐ, οὐ· τὸ δὲ περισσὸν 5 τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἔστιν.

γ Τοῦ ἀπέχεσθαι πάντα χριστιανὸν εὐτραπελίας, αἰσχρολογίας καὶ βλασφημίας καὶ ὅσα ἐθνικὰ ἔθη. καὶ μὴ συνομοιοῦσθαι αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ ἀπατηθῆναι τοὺς ἀπλούστερους.

δ Τοῦ μὴ φαγεῖν χριστιανὸν αἷμα, ἀλλ' ἀπέχεσθαι αἷματος καὶ πνικτοῦ 10 καὶ πορνείας.

#### IV.

##### Κανόνες τῶν ἀγίων ἀποστόλων.

α Ἐπίσκοπος χειροτονείσθω ὑπὸ ἐπισκόπων δύο ἢ τριῶν.

β Πρεσβύτερος ὑπὸ ἑνὸς ἐπισκόπου χειροτονείσθω καὶ διάκονος καὶ οἱ λοιποὶ 15 κληρικοί.

γ Εἰ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος παρὰ: \* τὴν τοῦ χυρίου διάταξιν τὴν ἐπὶ τῇ Θυσίᾳ προσενέγκῃ ἔτερά τινα ἐπὶ τῷ Θυσιαστήριον, ἢ μέλι ἢ γάλα ἢ ἀντὶ οἴνου σίκερα ἐπιτηδευτὰ ἢ ὄρνεις ἢ ζῶά τινα ἢ σπρια παρὰ τὴν

1 δράσαι M. — 4 δρώσ. et μέλαινα M. — 8 ἐθνηκὰ M. — 10 πνηκτοῦ M. Act. xv 19. — post πορνείας distinctione nulla, ne minima quidem, posita in codice haec sequuntur: θεοπίσαντες. καὶ κανόνες διὰ κλήμεντος διαφόρων κεφαλαίων τὸν ἀριθμὸν πε. excipiuntur haec synodorum tredecim brevi enarratione. — 12 Ad canones apostolicos edendos usum sum libro monacensi p. 153—161 (M): parisino regio graeco 1324, anno MCV p. Chr. n. scripto, p. 51 C bis seqq. (r): meermaniano in usum G. A. Spangenbergii collato, v. corpus iuris civilis ed. a Spangenbergio anno MDCCIIIC tomo altero, p. 808—814 (m): editione Zonarae parisina anni MDCCXVIII pag. 1—45 (P): editione patrum apostolicorum cotelerio-clericiana anni MDCCXXIV (tomo priori, pg. 442—454) quam indico litera C, quem litera c significem lectiones in eiusdem margine notatas, loco unde sumptae sint non indicato: editione novellarum justinianearum haloandriana anni MDXXXI pg. 231—224 i. e. 234 (H). sed caveant qui opera mea usuri sunt, ne quid e silentio meo concludant in testibus cm, quorum m cum H consentire censendum esset, si quis eum accurate collatum esse posset sibi persuadere. ac me ipsum excusamus velim, si in conferendo regio graeco vel erravero vel minus me quam cupiam accuratum praestitero. nam et in arte, quam hunc excuterem, rudior eram neque mihi transscribenti tempus satis suppeditabat, qui syriacis et arabicis colligendis intentus essem et bibliothecae parisiensis gazis unde-quaque distingerer. ceterum lectiones marginis coteleriani (c) ex HP plerumque desumptae sunt, ita ut eorum usus fere nullus sit. neque eas libro meo adjunxissem, nisi de quadam mea negligentia (etsi illa nulla futura fuisset) clamores cierit noluisse. scholia graca e libro monacensi petita sunt. K. t. ἀγ. καὶ πανοσπτων ἀποστόλων H et addito numero πε. P. Κανόνες οἱ λεγόμενοι τῶν ἀγίων ἀποστόλων C. — 18 χειροτ. post ἐποι. C. — 14 χειροτ. ~ C. — 16 \*κατὰ M. — τὴν ὑπὸ χυρίου C, sed e ut nos. — 17 τὸ τοῦ Θεοῦ θυσ. C, sed e ut nos. — 18 σικ. ἡ τινα ἀπτηδ. e, Haloander in notis recogniti operis: (H\*) „σίκερα deerit ἡ τινα“. post σίκερα comma posuit C. — δρυνα pro δρυεις r? — ὡς ante παρὰ addunt Hc.